

Innst. S. nr. 57

(2004-2005)

Innstilling til Stortinget fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen

Dokument nr. 8:85 (2003-2004)

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene May Hansen og Inga Marte Thorkildsen om opprettelse av krisesenter for barn i de fem barnevernsregionene

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Mange barn og unge lever under meget vanskelige forhold, uten at barnevernet eller andre offentlige instanser er involvert. Det er heller ikke alltid at barnevernet er den rette instans for hjelp for de unge.

Det er behov for et tilbud for barn og unge, der de selv på eget initiativ kan få hjelp på egne premisser. Det foreslås opprettet krisesenter for barn som et lavterskeltilbud. Forslagsstillerne understreker at krisesenter for barn må være et døgnåpent tilbud. Et krisesenter for barn må ha utøvende myndighet til å kunne foreta innleggelse eller hastevedtak uten foreldrenes samtykke, etter gjeldende lover.

Det er viktig at et krisesenter for barn har et nært samarbeid med andre offentlige instanser som barnevernet, uteseksjonen, politiet m.fl., samtidig som det er et sted som fungerer på egne premisser.

Forslagsstillerne fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen opprette et krisesenter for barn i hver av de fem barnevernsregionene.

Stortinget ber Regjeringen sørge for at det er et krisesenter for barn i hver av de fem regionene, som er 100 pst. finansiert av det statlige barnevernet, og legges inn i budsjettet for 2005."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Eirin Faldet, Trond Giske og Torny Pedersen, fra Høyre, Afshan Rafiq, lederen Sonja Irene Sjøli og Olemic Thommessen, fra Fremskrittspartiet, Ulf Erik Knudsen og Karin S. Woldseth, fra Sosialistisk Venstreparti, Magnar Lund Bergo og May Hansen, fra Kristelig Folkeparti, Dagrun Eriksen og Ola T. Lånke, og fra Senterpartiet, Eli Sollied Øveraas, viser til brev fra Barne- og familiedepartementet av 28. oktober 2004 (vedlegg) til det aktuelle forslaget fra stortingsrepresentantene May Hansen og Inga Marte Thorkildsen, hvor representantene foreslår å opprette krisesentre for barn i hver av de fem barnevernsregionene.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, mener det er svært viktig å sikre rask hjelp til barn som er i akutt krise på grunn av ulike former for overgrep og grov vanskjøtsel, men er usikker på hva som nøyaktig menes med krisesentre i denne sammenhengen. Med unntak av at krisesentrene eksplisitt skulle dekke bestemte geografiske regioner, kan flertallet ikke se at de ville skille seg vesentlig ut fra de kommunale og interkommunale barnevernsvaktene som allerede eksisterer.

Flertallet oppfatter barns behov for døgnåpne lavterskeltilbud som den sentrale begrunnelsen for forslaget. Fem regionsentre vil ikke dekke slike behov i praksis. For mange av barna ville reiseavstanden til det regionale sentret bli lang.

Flertallet deler departementets vurdering om at regionale krisesentre ikke vil dekke andre behov for kriseberedskap enn de behovene barnevernsvaktene allerede skal dekke. Barnevernsvaktene har beredskap utenfor barnevernstjenestenes ordinære arbeidstid. De har i tillegg egne lokaler for å ta imot barn samt tele-

fonberedskap, muligheter til å reise dit barnet bor og myndighet til om nødvendig å plassere barn utenfor hjemmet.

Komiteen har merket seg at Barne- og familiedepartementet skal gjennomgå nærmere hvordan barnevernsvaktene fungerer. Hvor tilgjengelige barnevernsvaktene er for barn i akutt krise vil være inkludert i denne gjennomgangen.

Komiteen forventer at regionkontorene i det statlige barnevernet sammen med kommunene sørger for tilstrekkelig og tilgjengelig informasjon til barn både om barnevernsvaktene, kontakttelefoner for barn og andre steder barn og unge i krise kan henvende seg.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, kan på bakgrunn av bl.a. dette ikke se at forslaget om regionale krisesentre for barn vil gi et bedre tilbud til utsatte barn enn det som i dag er etablert i barnevernet, og foreslår derfor å avvise forslaget.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil påpeke at krisesentre for barn ikke er tenkt som et tilbud tilknyttet barnevernet. Dette skal være et lavterskeltilbud som barn kan oppsøke av ulike årsaker. Her skal man kunne få være fra noen dager opptil noen uker etter som man trenger det. Dette skal være et forebyggende tiltak hvor det er et tverrfaglig team som går inn og vurderer videre hva barnet trenger av tiltak. Disse medlemmer viser til at det kan være barn som har vært utsatt for traumer eller barn som lever i en vanskelig livssituasjon som trenger en pause fra hjemmesituasjonen, og som ønsker å få sin situasjon vurdert og som trenger å snakke med fagpersonell. Dette skal være et sted der barn og unge selv på eget initiativ kan få hjelp på egne premisser. Dette er ikke en barnevernsvakt, som de fleste stedene i landet er en telefon og kun det. Barnevernsvaktene har ikke lokaler for mottak, heller ikke mulighet til overnatting. Det er for mange barn og unge en høy terskel for å henvende seg til barnevernet - barn er lojale mot sine foreldre og mange opplever det som meget vanskelig å henvende seg til barnevernet. Disse medlemmer vil videre påpeke at dette tilbudet ikke kan sammenlignes med krisesentre for voksne fordi det skal være et undersøkelses- og behandlingstilbud for barn som skal

henvises videre til det tilbudet som er best egnet for dem. Det kan være barnevernet, men det kan også være andre tilbud. Disse medlemmer viser til at de fem barnevernsregionene er valgt fordi vi må starte et sted og se hvor stort behovet er. Dette tilbudet fungerer veldig bra andre steder, som for eksempel i Riga. Barnehuset på Island er en annen modell som retter seg inn mot barn og unge utsatt for seksuelle overgrep. Disse medlemmer mener vi trenger flere ulike tiltak i Norge for å møte den vanskelige situasjonen mange barn og unge lever i. Vi har en negativ utvikling med vold, psykiatri og rus blant barn og unge som trenger et mangfoldig hjelpeapparat. Det kan ikke sies at dette ikke er et bedre tilbud enn det vi har i Norge i dag til barn og unge. Dette er et viktig og nødvendig supplement i andre land, noe komiteen burde vurdert i sin behandling av dette forslaget. Disse medlemmer opprettholder sine forslag:

- "1. Stortinget ber Regjeringen opprette et krisesenter for barn i hver av de fem barnevernsregionene.
2. Stortinget ber Regjeringen sørge for at det er et krisesenter for barn i hver av de fem regionene, som er 100 pst. finansiert av det statlige barnevernet, og legges inn i budsjettet for 2005."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

1. Stortinget ber Regjeringen opprette et krisesenter for barn i hver av de fem barnevernsregionene.
2. Stortinget ber Regjeringen sørge for at det er et krisesenter for barn i hver av de fem regionene, som er 100 pst. finansiert av det statlige barnevernet, og legges inn i budsjettet for 2005.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:85 (2003-2004) - forslag fra stortingsrepresentantene May Hansen og Inga Marte Thorkildsen om opprettelse av krisesentre for barn i de fem barnevernsregionene - avvises.

Oslo, i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, den 25. november 2004

Sonja Irene Sjøli
leder

Afshan Rafiq
ordfører

Vedlegg

Brev fra Barne- og familiedepartementet v/statsråden til familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, datert 28. oktober 2004

Dok nr. 8:85 (2003-2004) Opprettelse av krisesenter for barn - Vurdering av forslag

Jeg viser til brev fra Familie-, kultur- og administrasjonskomiteen datert 1. oktober 2004 og til det aktuelle forslaget fra stortingsrepresentantene May Hansen og Inga Marte Thorkildsen. Representantene foreslår der å opprette krisesentre for barn i hver av de fem barnevernregionene.

Jeg mener det er svært viktig å sikre rask hjelp til barn som er i akutt krise på grunn av ulike former for overgrep og grov vanskjøtsel, og synes det er positivt at spørsmålet settes på dagsorden.

Jeg er litt usikker på hva som nøyaktig menes med krisesentre i denne sammenhengen. I og med disse krisesentrene foreslås lagt til barnevernregionene og foreslås fullfinansiert av det statlige barnevernet, går jeg ut fra at disse sentrene ville bli vesentlig forskjellige fra krisesentrene for kvinner.

Dokumentet sier ikke noe spesifikt om eierskap eller organisasjonstilknytning for de foreslåtte krisesentrene. Sentrene forutsettes imidlertid i dokumentet å ha utøvende myndighet til å foreta innleggelse eller has-tevedtak uten foreldrenes samtykke. Uten at det skrives eksplisitt, regner jeg her med at dette gjelder myndighet til å fatte akuttvedtak og plassere barn i fosterhjem eller institusjon med hjemmel i barnevernloven.

Ut fra formuleringene i de to første avsnittene i dokumentet, er jeg i tvil om forslagsstillerne mener sentrene skal være en del av barnevernet eller ikke. Det forutsettes imidlertid i dokumentet (spalte to, annet avsnitt) at krisesentrene for barn skal drives etter gjeldende lover. Gitt myndigheten sentrene er tiltenkt, ville de da måtte

være en del av barneverntjenestene. Med unntak av at krisesentrene eksplisitt skulle dekke bestemte geografiske regioner, kan jeg ikke se at de ville skille seg vesentlig ut fra de kommunale og interkommunale barnevernvaktene som allerede eksisterer.

Jeg oppfatter barns behov for døgnåpne lavterskeltilbud som den sentrale begrunnelsen for forslaget. Etter min vurdering kan ikke fem regionsentre dekke slike behov i praksis. For mange av barna ville reiseavstanden til det regionale sentret bli lang. Jeg vil derfor hevde at regionale krisesentre for barn stort sett ville bli tiltak for barn som bor i eller nær regionsentret.

Etter min vurdering ville ikke regionale krisesentre dekke andre behov for kriseberedskap enn de behovene barnevernvaktene allerede skal dekke. Barnevernvaktene har beredskap utenfor barneverntjenestenes ordinære arbeidstid. De har i tillegg egne lokaler for å ta i mot barn også telefonberedskap, muligheter til å reise dit barnet bor og myndighet til om nødvendig å plassere barn utenfor hjemmet. Jeg vil her tilføye at Barne- og familiedepartementet skal gjennomgå nærmere hvordan barnevernvaktene fungerer. Hvor tilgjengelige barnevernvaktene er for barn i akutt krise vil være inkludert i denne gjennomgangen.

Jeg forventer at regionkontorene i det statlige barnevernet sammen med kommunene sørger for tilstrekkelig og tilgjengelig informasjon til barn både om barnevernvaktene, kontaktteloner for barn og andre steder barn og unge i krise kan henvende seg.

Alt i alt kan jeg ikke se at forslaget om regionale krisesentre for barn vil gi et bedre tilbud til utsatte barn enn det som i dag er etablert i barnevernet.

